

Kooskõlastustabel

Arvamuse esitaja ja märkuse sisu	Arvestamine/mittearvestamine
Maksu- ja Tolliamet	
Märkusi ja ettepanekuid ei ole.	
Eesti Pensionäride Ühenduste Liit	
Viimaste aastate hinnatõusude tõttu on reaalpension vähenenud. Vastavalt statistikale, 2021. aastal elasid kõige vaesemad pensionärid Euroopa Liidus Lätis. 2022.aasta andmetel olid kõige vaesemad pensionärid Euroopa Liidus, Eestis. Nendes tingimustes on moraalitu, otsida riigieelarve strateegia elluviimisel reserve pensionite tulumaksuvabastuse muudatuse kaudu.	Selgitame. Keskmise vanaduspension kasvas 2023. aastal 17,6% ja 2024. aasta aprillis kasvab veel 10,6% ehk tõuseb 700 eurolt 774 euroni. Hinnatase tõuseb umbes 4%. Seega jõuab pensioni ostujõud alates 1. aprillist ajalooliselt kõige kõrgemale tasemele. Keskmise pension on 30 aastaga kasvanud ligi 26 korda: 30,1 eurolt 1994. aastal kuni 774 euroni sel aastal. Jällegi võrdluseks: hinnatase ehk tarbijahinnaindeks on sama ajaga kasvanud 5,42 korda. Ehk siis keskmine pension on kasvanud 26 korda ja keskmine tarbijahinnaindeks on kasvanud 5,42 korda. Järelikult on keskmise pensioni ostujõud kasvanud 30 aasta jooksul 4,73 korda.
Fikseeritakse tulumaksuvabastus pensionile 776€. Keskmise pensioni suurenemisega edaspidi tulumaksuvabastus ei suurene. Viidata sellele, et vaatamata pensionäride maksuvaba tulu külmutamisele kõrge inflatsiooni tingimustes, peaks nad olema rõõmsad, et üldine tulumaksuvabastus on väiksem pensionäride omast. See viide seletuskirjas on täiesti kohatu, sest tulumaksu vabastuse vahe on ainult 10% samas kui keskmise vanaduspension ja keskmise palga vahe on kordades. Seletuskirjas on mainitud, et maksuvaba tulu arvestus muutub õiglasemaks. Kuidas küll?	Selgitame. Asjaolu, et vanaduspensioniealise maksuvaba tulu on alates 2025. aastast fikseeritud summa, ei tähenda, et see ei muutu. Edaspidi toimuks vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu tõstmine sarnaselt üldise maksuvaba tulu tõusuga. Vanaduspensioniiikka jõudnud inimeste kõrgem maksuvaba tulu tekitab teataval määral ebavõrdsust, kuna tulu saajaid koheldi erinevalt sõltuvalt sellest, kas tulu saaja on jõudnud vanaduspensioniiikka või mitte. Kirjeldatud ebavõrdsus tasandub, kui võrd vanaduspensioniiikka jõudnud isikute maksuvaba tulu fikseeritakse ja järgmisest aastast asendub regressiivne maksuvaba tulu üldise maksuvaba tuluga. Seeläbi liigutakse taas ühetaolise ja lihtsa tulumaksusüsteemi suunas.
Vaadates Koalitsioonilepet, (Osa: Sotsiaalne kaitse Punkt 1.Hoiame keskmise vanaduspension tulumaksuvaba) tundub see olevad lihtsalt üks paber, millel pole mingit tähtsust.	Selgitame. Koalitsioonileppe punkti muutumine tulenes rasketest majandusoludest ja on ühiskonna praeguses majandusolukorras vajalik ning on kokku lepitud koalitsioonipartneritega. Majandusolude paranemisel on taas

	võimalikud erakorralised pensionitõusud (nagu 2023. aastal) või tulumaksuvabastuse läbi vaatamine.
Eesti Pensionäride Ühenduste Liit nõuab praeguses kõrge inflatsiooni tingimustes, kus THI on suurem kui 4 %, tuleks pensioni indekseerimine viia läbi kaks korda aastas.	Täname ettepaneku eest, kuid selle eelnõu raames ei lahendata pensionide indekseerimise temaatikat.
Arvestades kõike eeltoodut, Eesti Pensionäride Ühenduste Liit ei ole nõus tulumaksuseaduse muudatusega, mille järgi keskmine pension ei ole tulumaksuvaba, vaid tulumaksuvabastus fikseeritakse tasemel 776 eurot kuus, 9312 eurot aastas.	Mittearvestatud. Eesti riigi ja inimeste turvalisuse tagamiseks on vaja teha samme, mida tavapärasel olukorras ei tehtaks. Uued riigikaitsega seotud rahalised vajadused on esitanud riigieelarvele väljakutse ja seetõttu oleme pidanud leidma viise, kuidas kulusid kokku hoida. Planeeritud eelnõuga jääb ka edaspidi pensionäride tulumaksuvabastus suuremaks (776 eurot) kui üldine maksuvaba tulu (700 eurot).
Sotsiaalkindlustusamet	
Märkusi ja ettepanekuid ei ole.	
Justiitsministeerium	
Tulenevalt hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (edaspidi HÕNTE) § 42 lg-st 2 tuleb eelnõu seletuskirja eesmärkide jaoks märkida, kas eelnõule eelnes väljatöötamiskavatsus (edaspidi VTK). VTK-d meie andmetel ei eelnenud, mistõttu tuleb põhjendada selle koostamata jätmist ning viidata tuginetud erandile (HÕNTE § 1 lg 2). Niisamuti tuleb selles jaos tuua välja eelnõu sisulised eesmärgid, mille saavutamist oleks vajadusel hiljem võimalik mõõta. Kui eelnõu eesmärk seisneb mh ka riigieelarve kulude või tulude mõjutamises, siis tuleb see samuti eesmärkide jaos üles tähendada, sh võimalusel ära näidata muudatusega saavutatav reaalne rahaline mõju.	Arvestatud. VTK koostamata jätmist on seletuskirjas põhjendatud.
Eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsis tuleks praegusest rohkem võtta arvesse võimalikku negatiivset mõju vanaduspensionistide sissetulekutele, kuna muudatuse tulemusena on riik kavandanud pensionistide tulumaksuvabastuse määra kinnistamisega parandada riigieelarve positsiooni järgnevatel aastatel kümnetes miljonites eurodes ja seda kasvava trendiga (seletuskiri, tabel 1).	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
Palume arvestada ka käesoleva kirja lisas esitatud seletuskirja failis jäljega tehtud	Arvestatud, v.a märkus, mida ei ole arvestatud on välja toodud käesolevas

normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.	tabelis järgmises reas ja mittearvestamise põhjus lisatud.
Märkus seletuskirja osa „Märkused“ kohta: Selles jaotises on märkimata jäänud EN seotus VV tegevusprogrammiga (HÕNTE § 41 lg 4 p 3).	Mittearvestatud. Viide Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammile (VVTP) ei ole enam asjakohane. Eelarvepoliitilised põhisuunad määratakse kindlaks riigi eelarvestrateegias (RES). Kuna RES-i kinnitab samuti Vabariigi Valitsus, on sellega sisuliselt muudetud VVTP-ga seatud eesmärgid.
Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiitsministeeriumile täiendavaks koostöölastamiseks pärast praegusel koostöölastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale	Võtame arvesse.